

IZVJEŠTAJ O REZULTATIMA MJERENJA ZAGAĐENOSTI ZRAKA U ZENICI ZA NOVEMBAR 2021. GODINE (Izveštaj sa automatskih stacionarnih mjernih stanica)

1. GRANIČNE VRIJEDNOSTI ZAGAĐUJUĆIH MATERIJIA

Izmjerene koncentracije zagađujućih materija upoređuju se sa graničnim i alarmnim vrijednostima koje su date u Pravilniku o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definiranju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka („Sl.novine FBiH“, br. 01/12):

- Granična vrijednost za dnevne prosjeke koncentracije sumpornog dioksida (SO₂) iznosi 125 µg/m³. Navedena vrijednost ne smije biti prekoračna više od 3 puta (ukupno 3 dana) u jednoj kalendarskoj godini;
- Granična vrijednost u 2021. godini za dnevne prosjeke koncentracija lebdećih čestica PM₁₀ iznosi 50 µg/m³. Navedena vrijednost ne smije biti prekoračena više od 35 puta (ukupno 35 dana) u jednoj kalendarskoj godini;
- Granična vrijednost u 2021. godini za satne prosjeke koncentracija sumpornog dioksida u zraku iznosi 350 µg/m³. Navedena vrijednost ne smije biti prekoračena više od 24 puta (ukupno 24 sata) u jednoj kalendarskoj godini;
- Granična vrijednost u 2021. godini za satne prosjeke koncentracija NO₂ u zraku iznosi 200 µg/m³. Ne smije biti prekoračena više od 18 puta (ukupno 18 sati) u jednoj kalendarskoj godini. Granična vrijednost za satne prosjeke koncentracije NO₂ iznosi 200 µg/m³, a granična vrijednost za dnevne prosjeke koncentracije NO₂ iznosi 85 µg/m³;
- Alarmni nivo zagađenosti zraka („Prag uzbune“) za satne prosjeke koncentracija sumpornog dioksida (SO₂) u zraku iznosi 500 µg/m³. Navedena vrijednost mora biti prekoračena u najmanje tri uzastopna sata na lokacijama reprezentativnim za kvalitet zraka na području čija površina nije manja od 100 km², ili u zonama ili aglomeracijama, ako je njihova površina manja.
- Alarmni nivo zagađenosti zraka („Prag uzbune“) za srednje dnevnih koncentracija lebdećih čestica PM₁₀ iznad vrijednosti 150 µg/m³, a prag uzbune čija je vrijednost 300 µg/m³.
- Alarmni nivo zagađenosti zraka („Prag uzbune“) za satne prosjeke koncentracija azotnog dioksida (NO₂) u zraku iznosi 400 µg/m³. Navedena vrijednost mora biti prekoračena u najmanje tri uzastopna sata na lokacijama reprezentativnim za kvalitet zraka na području čija površina nije manja od 100 km², ili u zonama ili aglomeracijama, ako je njihova površina manja.

2. REZULTATI MJERENJA ZAGAĐENOSTI ZRAKA

U narednim tabelama dat je pregled pokazatelja zagađenosti zraka u Zenici na osnovu rezultata provedenih mjerenja u novembru 2021.godine.

Tabela 1. Zagađenost zraka sumpornim dioksidom (SO₂) u Zenici u mjesecu novembru 2021. godine

POKAZATELJ	MJERNA STANICA		
	CENTAR	RADAKOVO	TETOVO
Broj validnih satnih prosjeka mjerenja	719	719	719
Maksimalni satni prosjek (µg/m ³)	462,3	361,1	293,8
Broj prekoračenja praga „UZBUNE“ (SO ₂ >500 µg/m ³ tri ili više sati uzastopno)	0	0	0
Broj prekoračenja granične vrijednosti za satni prosjek (>350 µg/m ³)	6	2	0
Broj validnih dnevnih prosjeka mjerenja	30	30	30
Maksimalna srednja dnevna vrijednost (µg/m ³)	197,6	203,7	102,7
Broj prekoračenja granične vrijednosti za dnevni prosjek (SO ₂ >125 µg/m ³)	10	2	0

Tabela 2. Zagađenost zraka lebdećim česticama PM₁₀ u Zenici u mjesecu novembru 2021. godine

POKAZATELJ	MJERNA STANICA		
	CENTAR	RADAKOVO	TETOVO
Broj validnih satnih prosjeka mjerenja	712	712	719
Maksimalna satna vrijednost (µg/m ³)	237,7	211,6	326,5
Broj validnih dnevnih prosjeka mjerenja	29	4	30
Maksimalna srednja dnevna vrijednost (µg/m ³)	135,4	125,9	148,0
Broj prekoračenja granične vrijednosti za dnevni prosjek (PM ₁₀ >50 µg/m ³)	19	2	21

Napomena: U propisima nije definisana granična vrijednost za satni prosjek koncentracija lebdećih čestica PM₁₀.

Tabela 3. Zagađenost zraka azotnim dioksidom (NO₂) u Zenici u mjesecu novembru 2021. godine

POKAZATELJ	MJERNA STANICA		
	CENTAR	RADAKOVO	TETOVO
Broj validnih satnih prosjeka mjerenja	719	x	x
Maksimalni satni prosjek (µg/m ³)	176,3	x	x
Broj prekoračenja praga „UZBUNE“ (NO ₂ > 400 µg/m ³ tri ili više sati uzastopno)	0	x	x
Broj prekoračenja granične vrijednosti za satni prosjek (>200 µg/m ³)	0	x	x
Broj validnih dnevnih prosjeka mjerenja	30	x	x
Maksimalna srednja dnevna vrijednost (µg/m ³)	70,20	x	x
Broj prekoračenja granične vrijednosti za dnevni prosjek (NO ₂ >85 µg/m ³)	0	x	x

x – Uređaj nije bio u funkciji

3. ANALIZA REZULTATA MJERENJA

Na osnovu pokazatelja zagađenosti zraka za mjesec novembar 2021. godine prikazanim u tabelama utvrđeno je sljedeće:

Broj dana u novembru 2021. godine sa prosječnim dnevnim koncentracijama sumpor dioksida iznad 125 µg/m³ (norma je do 3 dana u toku jedne kalendarske godine) iznosio je:

MS1 Centar	10 sati (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)
MS2 Radakovo	2 sata (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)
MS3 Tetovo	0 sati (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)

Broj prekoračenja satnih prosjeka koncentracija sumpor dioksida >350 µg/m³ (norma je do 24 sata u toku jedne kalendarske godine) iznosio je:

MS1 Centar	6 sati
MS2 Radakovo	2 sata
MS3 Tetovo	0 sati

Broj dana u novembru 2021. godine sa prosječnim dnevnim koncentracijama lebdećih čestica PM₁₀ iznad 50 µg/m³ (norma je do 35 dana u toku jedne kalendarske godine) iznosio je:

MS1 Centar	19 dana (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)
MS2 Radakovo	2 dana (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)
MS3 Tetovo	21 dana (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)

U novembru 2021. godine nije bilo prekoračenja norme za alarmni nivo zagađenosti zraka za satne prosjeke sumpor dioksida iznad $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (norma je da navedena vrijednost mora biti prekoračena najmanje 3 uzastopna sata na lokacijama reprezentativnim za kvalitet zraka na području čija površina nije manja od 100 km^2 , ili u zonama ili aglomeracijama, ako je njihova površina manja).

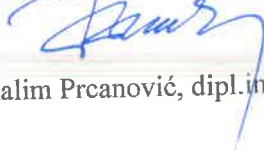
U novembru 2021. godine nije bilo prekoračenja satnih prosjeka koncentracija azotnim dioksidom iznad $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (norma je do 18 sata u toku jedne kalendarske godine) i prekoračenja dnevnih koncentracija azotnog dioksida iznad $85 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

U novembru 2021. godine nije bilo prekoračenja norme za alarmni nivo zagađenosti zraka za dnevne prosjeke PM_{10} iznad $300 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i zadržavanje nepovoljnih meteoroloških uslova (stabilna atmosferska situacija, odnosno prognozirana meteorološka slika koja neće značajno uticati na smanjenje koncentracija zagađujućih materija u narednih 48 sati).

U novembru 2021. godine nije bilo prekoračenja norme za alarmni nivo zagađenosti zraka za satne prosjeke azot dioksida iznad $400 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (norma je da navedena vrijednost mora biti prekoračena najmanje 3 uzastopna sata).

U Zenici, 26.01.2022. godine.

Šef Centra za okoliš:

mr.sc.Halim Prčanović, dipl.inž.maš.

Direktor:

Naučni saradnik, Mustafa Hadžalić dr.sc.